

Seat No. : _____

NH-127

November-2025

M.Ed., Sem.-III

B-103 : Inclusive Education

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

વિભાગ – I

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં લખો. 20
 - (1) સમાવેશક શિક્ષણના સિદ્ધાંતો વર્ણવો.
 - (2) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની પ્રવિધિઓ વર્ણવો.
 - (3) 2005નું રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમનું માળખું સમજાવો.

2. (A) નીચેનામાંથી બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં લખો. 10
 - (1) સંકલિત શિક્ષણ વિશે ચર્ચા કરો.
 - (2) વૈવિધ્ય ધરાવતા અધ્યેતાઓની શૈક્ષણિક જરૂરિયાતો વર્ણવો.
 - (3) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ વર્ણવો.

- (B) નીચેના પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 5
 - (1) વિશિષ્ટ શિક્ષણનો અર્થ આપો.
 - (2) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની બે પદ્ધતિઓ જણાવો.
 - (3) NCFનું પુરું નામ જણાવો.
 - (4) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનના બે ઉપકરણો જણાવો.
 - (5) સર્વશિક્ષા અભિયાનના બે હેતુઓ જણાવો.

વિભાગ – II

3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં લખો. 20
- (1) વૈવિધ્ય ધરાવતા અધ્યેતાઓ માટે અભ્યાસક્રમ અને અભ્યાસક્રમ અનુકૂલનતા વિશે ચર્ચા કરો.
- (2) દષ્ટિ અને શ્રવણ ક્ષતિગ્રસ્ત બાળકોને સહાયક ઉપકરણો વિશે ચર્ચા કરો.
- (3) રાષ્ટ્રના વિકાસ માટે શાળાની ભૂમિકા સમજાવો.
4. (A) નીચેનામાંથી બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં લખો. 10
- (1) ભારતમાં પ્રવર્તમાન સમયમાં સમાવેશક શિક્ષણના દરજ્જા વિશે ચર્ચા કરો.
- (2) સમાવેશક શિક્ષણને સરળ બનાવનાર બાબતો વિશે ચર્ચા કરો.
- (3) સમાવેશક શિક્ષણના બે અવરોધો વર્ણવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 5
- (1) પોતાના સાથીઓની બે વ્યાવસાયિક ભૂમિકા જણાવો.
- (2) સમાવેશક શાળાની બે સુવિધાઓ જણાવો.
- (3) સહયોગાત્મક શિક્ષણનો અર્થ આપો.
- (4) SENનું પુરું નામ જણાવો.
- (5) સમાવેશક શિક્ષણમાં સાથીદારોની બે ભૂમિકા જણાવો.

Seat No. : _____

NH-127

**November-2025
M.Ed., Sem.-III**

B-103 : Inclusive Education

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

SECTION – I

1. Write answers to any **two** of the following questions. Write the answer to each in about **750** words. **20**
 - (1) Explain principles of Inclusive Education.
 - (2) Explain educational evaluation techniques.
 - (3) Explain the framework of National Curriculum 2005.

2. (A) Write answers to any **two** of the following questions. Write the answer to each in about **125** words. **10**
 - (1) Discuss about Integrated Education.
 - (2) Explain educational needs of diverse learners.
 - (3) Explain about education evaluation methods.

(B) Write short answers to following questions. **5**

 - (1) Give the meaning of Special Education.
 - (2) Mention two educational evaluation methods.
 - (3) Mention full form of NCF.
 - (4) Mention two tools of educational evaluation.
 - (5) Mention two objectives of SSA.

SECTION – II

3. Write answers to any **two** of the following questions. Write the answer to each in about **750** words. **20**
- (1) Discuss about curriculum and curricular adaptation for diverse learners.
 - (2) Discuss about assistive devices for visually and hearing impaired children.
 - (3) State role of school in National development.
4. (A) Write answers to any **two** of the following questions. Write the answer to each in about **125** words. **10**
- (1) Discuss about current status of Inclusive Education in India.
 - (2) Discuss about facilitators to Inclusive Education.
 - (3) Explain two barriers of Inclusive Education.
- (B) Write Short answers to following questions. **5**
- (1) Mention two professional roles of peers.
 - (2) Mention two facilities of Inclusive school.
 - (3) Give the meaning of team teaching.
 - (4) Mention full form of SEN.
 - (5) Mention two roles of peers in Inclusive Education.
-